

Advent je tady aneb Vánoce přicházejí

MUZEJNÍ

KUKÁTKO

Netřeba nikomu mnoho napovídat, že za necelý měsíc naše obyvatelí pokoje rozzáří vánoční stromky a provoní cukroví. Pomineme-li přeplněné, trýpytící se výlohy obchodů a všudypřítomné reklamy nabízející jen to nejlepší pod náš stromeček, je právě čas předvánoční, advent, jedno z nejkrásnějších období v roce. Co vlastně advent znamená a jak dlouho trval v minulosti?

Slovo advent samé vychází z latinského slova *adventus* (=příchod) a znamená očekávání Vánoc a tedy i narození Ježíše Krista – Spasitele.

Advent může být pojímán jako doba rozjímání, duchovní přípravy a dobročinnosti. V dnešní době se délka období ustálila na počtu čtyř nedělí před Štědrým dnem. První zmínky o adventní liturgii jsou známé již z 5. století z oblasti Ravenny a až kolem poloviny 6. století se objevuje také v Římě.

Západní církve původně slavila různý počet adventních nedělí. Celkem jich mohlo být až osm, avšak papež Řehoř Veliký (asi 540–604) ustanovil neděle pouze čtyři. Papežovo rozhodnu-

ti podporoval jak Karel Veliký, tak už jeho otec Pipin III. Ale i přes všechny jejich snahy se změny prosazovaly jen velmi

zvolna a ustálily se až v 10.–11. století.

Obecněji se jednalo o dobu, kdy už pro lid skončily všechny těžké

práce na poli a mohli se věnovat drobným domácím činnostem jako draní peří, šití, pletení atd. Nastala také doba půstu. Nekonalý se žádné taneční zábavy, ani svatby. Tyto zákazy se ale často porušovaly smíchem, hrami, zpěvem a lidovými obyčeji. A právě lidové obyčeje dodávají na tajemnosti tohoto času. Existovala totiž stará představa, že za dlouhých zimních večerů se přírodní síly mezi sebou dostávají do divokých zápasů. Toto pohanské chápání bylo dříve mezi lidmi silně zakořeněné a dostávalo se tak do střetu s církví, která nakonec zvolila jiný postup. Vytyčila ve svém kalendáři místa světcům dle jejich významu, a tak chtěla překrýt mezní dny kalendáře pohanského. Proto je právě před Vánoci připomínání si různých svatých asi nejpatrnější. Všichni si jistě vzpomeneme na sv. Barboru (4. prosince), sv. Mikuláše (6. prosince) a sv. Lucii (13. prosince).

Dobu adventu a blížících se Vánoc si můžete přijít vychutnat na výstavu skleněných ozdob IRISA a betlémů nejen ze zámoří, která probíhá na zámku Lešná u Valašského Meziříčí. Výstava bude zakončena 13. 12. „Živým betlémem“.

Bc. Tereza Klanicová, programový pracovník, MRV, zámek Lešná

Maška sv. Lucie (Foto T. Klanicová)